

Juhász Tibor

KÉS NÉLKÜLI BÖLLÉREK

regényrészlet

Az élénkpiros sorompó előtt álltam, a felpattogzott festéket dörgöltem róla. Egy tacsókó-szerű kutya húzott el mellettem, levizelte a sorompónál növe bokrok egyikét. Rám nézett, majd ügyetlenül szedve a lábait beiskolt a kolónialakások felé. Egy nagydarab férfi állt az első háznál, félmeztelen volt, az acélgyár felé vivő úttestre bámult, pontosabban az annak helyén lévő sártengerre, egyszer csak elordította magát, hogy asszony, feltetted-e már azt a vizet? Arrébb fiatalok álltak, vitatkoztak, lökdösték egymást, majd kiszúrtak engem, egyre többször nézegettek felém, versikéket ordibáltak, hogy mit lesel, gyere ide, felesel, meg hogy onnan mindenkinek nagy a pofája. Egy terhes nő sétálgatott körülöttük, először azt hittem, valamelyiküknek az anyja, de aztán az egyik fiú kivált a csoportból, és égnek emelve az öklét üldözőbe vette a nőt, hogy nem értetted meg a múltkor, egyikünk sem fog megbaszni téged! Nem ismertem még senkit innen, csak a városi szóbeszédből sikerült megtudnom pár dolgot, például hogy itt mindenki alkoholista, tucatszámra csinálják a gyerekeket, és ezért meg kell fosztani őket minden juttatástól. A fiatalok közelebb jöttek, a levegőbe boxoltak, és nyögtek hozzá, mint a profi ökölvívók. Őket akarom én megérteni? Tizenévesek, és reflexből belekötnek abba, aki egy másodpercnél tovább figyelni őket. Átléptem a sorompón, elindultam a fiúk felé.

A banda megtorpant, hárman azonnal elszaladtak. A többiek egymásra néztek, bizonyára azon gondolkodtak, maradjanak-e. A középső fiú terpeszben állt, lehajtotta a fejét és ferdén nézett rám. Mögé sorakoztak a többiek, láthatóan vezető szerepet töltött be közöttük ez a fekete hajú, bajuszos, vékony gyerek. Még nem ismertem Barnát, aki számos olyan tanáccsal látott el, ami akkor hasznosnak bizonyult volna. Hogy úgy kerülhetek közel ezekhez az emberekhez, ha azt csinálom, amit ők. Ha fizetek nekik, és hagyom, hogy meghívjanak. Ne kezdjek el okoskodni, ha megnyílnak nekem, ne akarjam megmondani, mit csináljanak, még akkor sem, ha ők kérdezik meg a véleményemet. Vékony jégen táncoltam abban a pillanatban, mikor Pali és én először találkoztunk. Hónapokkal később láttam őt verekedni. Megváltozott a tekintete, elborította az örület, nem figyelte, hová üt, és nem mérlegelt, ha valaki észhez nem téríti, akkor megöli azt a szerencsétlent.

Aznap Ágyas Janinál találkoztam velük. Ha reggel mentem a telepre, mindig benéztem a kocsmába kávézni egyet. Paliék a Puskás Öcsi poszter alatt ültek, az asztalon sörösüvegek és felespoharak sorakoztak. Látszott rajtuk, hogy egész éjjel fenn voltak, valószínűleg már nyitás előtt itt toporogtak az ajtóban. Egymást túlkiabálva szidtak egy hosszú hajú szivart, aki kidobatta őket egy belvárosi helyről, mert nem akart leprásokkal bulizni. Pali ideges volt, belevert a falba a poszter alatt. De a többiek sem bírtak magukkal, felálltak, elképzelték, hogy előttük van az a lófarkas fasz, és rugdosták a levegőt. Akkor még nem

tudtam, hogy Márkra várnak, aki ötezer forintért képes volt szobrozni a diszkó előtt, hogy, miután megmutatták neki, hogyan néz ki ez a fazon, hajnalban hazáig kövesse, és majd elvezesse hozzá Paliékat. Épp végeztem a kávémmal, mikor berontott a kocsmába Márk. Azt mondta, mindjárt el fog aludni, mert egyáltalán nem jó móka a megfigyelés, egyszer rossz ember után indult el, de időben rájött a tévedésre, most kellene neki egy sör, hogy forogjon a nyelve. Lehúzta az ital felét, majd egy gyűrött papirost tett a pultra, tessék, cím, emelet, ajtó. Senki sem ütközött meg azon, hogy Márknak még az ajtószámot is sikerült kinyomoznia, bár azon sem, hogy milyen nagy meglepéssel markolászta az Arany Fácánt, amit, dacára annak a megtépzott papírlapnak, azért kért, hogy könnyebben tudjon beszélni. El sem tudod képzelni, hogy mit kap az a gyerek, mondta Pali, és megveregette Márk vállát. Gyere velünk te is, kell az ember, sosem lehet tudni, hívtak a többiek. Én Márkhoz fordultam, aki bárgyún mosolygott, és el volt telve magával, hogy milyen nagy üzletet csinált. Ágyas Jani ugyanúgy bámult vissza rám, mint bármelyik nap, véreres, kocsonyás szemekkel. Semmibe vesző tekintetét még akkor is a hátamban éreztem, amikor már a kocsmá lépcsőjén rohantam lefelé a fiúkkal.

Az acélgyári kolóniások sosem jártak egyedül. A társaság nem csak a banda védelmének kedvezett. Ha arra volt szükség, megvédték egymást, de alkalomadtán vissza is fogták a társaikat. Ezzel persze megint csak önmagukat fedezték, bajtársi viszony volt közöttük, abban a pillanatban, mikor elhagyták a sorompót, idegen területre léptek, ahol mindenki ellenségnek nézte őket. Cigány, büdös, rühes, tolvaj, naplopó, semmirekellő, szarházi, tetűláda ... A járókelőknek ki sem kellett mondaniuk ezeket a szavakat, elég volt, ha csak rájuk néztek és megszaporták a lépteiket. Az acélgyáriak ennyiből is tudták, hogy mit gondolnak róluk. A sietős gyalogosok, a lesütött szemek, a testhez szorított válltáskák a félelmet és az elutasítást sugározták feléjük. Paliékban nagyon hamar elszabadultak az indulatok, elég volt egy hirtelen mozdulat vagy egy rossz hangsúly, ha ők provokációként értelmeztek valamit, akkor nem álltak meg az első vérnél.

A lófarkas a kórház felé, a Napsugár-lakótelepen lakott. A kórház hatalmas, szürke épület volt, zöld kovácsoltvas kerítés választotta el az előtte lévő parkolóktól. Vele szemben ortopédboltok, élelmiszer- és bioüzletek, zöldségesek sorakoztak. Mögöttük családi házak között vezetett az út a Napsugár négyszintes tömbjeihez. A város rekordidő alatt felhúzott lakótelepe nem volt nagy, mindössze tizenkét tömbből állt. Kis alapterületének köszönhetően huszonkét napot vett igénybe az építkezés, ám a sietség nem látszott meg a házakon, a meghitt, fákkal és bokrokkal beültetett környezet csendes pihenést kínált az itt lakóknak. Ha a rendszerváltás után kezdenek neki a Napsugár építésének, bizonyára a lakópark címet kapta volna ez a barátságos kis terület, de mivel a hetvenes évek végén építették, billogként viselte a telep titulust. A lófarkas az egyik szélső tömbben lakott, egy garázsosorral szemben. Amögött rejtőztünk el, Pali azt mondta, várunk. Elküldte Krisszt, üljön le kicsit távolabb, az egyik fa alatti padon, és fütyölgjön, ha meglátja azt a szarházit. Én nagyon izgatott voltam, hiszen sohasem verekedtem még, és attól félttem, hogy ha most használni kell az öklömet, akkor le fogok szerepelni. Meg egyébként is, nekem sohasem ártott ez a gyerek, miért támadtam volna rá? Paliék izgalma a várakozással töltött unalmas órák alatt kissé alábbhagyott. Nekidőltek a garázs hátoldalának, már nem is beszélgettek, egyik cigarettát szívták a másik után. Valakinek el kellene mennie cigiért, mondta Pali, mikor az utolsó szálát vette ki a dobozból. Én önként jelentkeztem

a feladatra, mert nem akartam belekeveredni semmibe, adjatok egy percet, mondtam nekik. Már indultam volna, mikor meghallottam a füttyöt.

Mire felocsúdtam, a lófarkas a földön feküdt. Pali a csuklója köré tekerte a haját, megemelte a fejét és az arcába sújtott. A gyerekek esélye sem volt a menekülésre, oldalra vetette magát, hogy legyen ideje feltápászkodni és lendületet venni a futáshoz, de a többiek azonnal ott termettek, ütötték, mint a kés nélküli böllérek a disznót. Olyan gyorsan sorozták, hogy a meglepetéstől nem maradt ereje kiáltani, nyöszörgött, akár egy szűzlány. Én már sokkal előbb közbeléptem volna, de tudtam, a saját testi épségemmel játszom. Mikor megmozdultam, keményen rám néztek, ha akkor felszólalok a fiú védelmében, az ő bűnösségük mellett foglalok állást, és ezt aligha túrték volna el egy jöttmentnek. Körbeállták a lófarkast és Palit, hosszú percekig keresztül figyelték a műsort. Aztán egyszerre mozdultak, négyen fogták le a félőrült fiút, majd ketten az élettelenül heverő testhez léptek. Nézegették egy darabig, megállapították, hogy semmi baja, és már indultunk is vissza Ágyas Janihoz, koccintani a menetre. A következő napokban izgatottan olvastam a megyei és a városi lapot, észt vesztve görgettem a hírportálok oldalait, de nem találtam a lófarkasról egyetlen cikket sem. Sokáig vívódtam, hogy visszamenjek-e a Napsugárra, de félttem, hiszen ha felismernek, egyértelműen nekem kell elvinni a balhét.

Első találkozásunk alkalmával a gyenge pontomat kereste, gondolkodott, hová üssön. Én nem tudtam, merre néztek, a szemébe vagy a társaira, sohasem voltam még ilyen helyzetben. Hetekkel később elmondta, hogy túlságosan feltartom az állam, mintha valami nagyképű geci lennék, ez veszélyes, mert nemcsak sértő, de felelőtlen is, szabadon hagyom a torkomat, egy jól irányzott tenyérél, és kész, garattörés. Nekem hosszú óráknak tűnt ez a szembenállás, lövések előtti kitartott csöndnek, amiben a párbajozó felek saját bátorságukat fitogtatják a mozdulatlanságukkal. Én törtem meg a hallgatást.

Van tüzetek, kérdeztem. Nagyot nézett, nem tudta, hogy kóstolgom vagy komolyan gondolom. Elővettem egy doboz cigarettát, kinyitottam, megkínáltam őket. Egyszerre kettőt vett, de nem szóltam semmit, a társainak is adtam, egyet a szám sarkába dugtam, és vártam, hogy valaki megdobjon egy öngyújtóval. Ő nyúlt a zsebébe, körbeadta a gyújtót, de engem senki nem kínált meg, a kis narancssárga műanyag visszaérkezett hozzá. Közelebb lépett, felemelte a jobb kezét, várta, hogy odahajoljak a lánghoz. Mikor hátrahúzódtam az égő cigimmal, mosolygott. Nem szóltunk egymáshoz, elindultam felfelé az utcán. A terhes nő, akit az imént megkergettek, egy hevenyészett kerítés mögül merészkedett elő, eszelős mosolygással bámult rám. Minden erőmet össze kellett szednem, hogy ne forduljak hátra. Félttem, de éreztem, ez az első próbatételem. Észrevettem a kutyát, ami a sorompónál levizelte az egyik bokrot, most esetlenül lavírozott a pocsolyák között. Próbáltam határozottnak látszani, követtem a tacsót, és kicsit lehajtottam a fejemet.

Az alkotó az Emberi Erőforrások Minisztériumának Móricz Zsigmond ösztöndíjasa.